

Ko se je Neža Kukman čez dva dni nekoliko zbruhatala, in ko je prišla do zavesti, da je morda kaj napačnega podpisala, pričelo jo je srce boleti, ker je mene in druge svoje srodnike prav rada imela. Tako drugi dan je oblezla vse »testamentarijne« priče, ob šenklavškega mežnarja pa dol do lemenatarskega hauknehta, ter jim je izjavila, če je pri Kajdižu kaj testameta napravila, da je neveljaven in da ga prekliče. Tudi h kanoniku Kajdižu se je podala, zahtevala, da naj ji vrne »testament«, ki je bil, kar se pač samo ob sebi urne, ostal v shrambi gospoda kanonika, in izrekla v pričo njega in njegove kuharice, da prekliče testament in da testament ne velja.

Dokaz temu so priče: Tomaž, Kajdiž, Jurij Avbelj, Josip Valenčič, France Vode.

Dalje je zapustnica omenjeni testament pozneje še večkrat in sicer pred različnimi pričami preklicala, ter se izrekla, da nima veljave. Te priče so bile: Katarina Pakar, Helena Klemenčič, Berta Grum, N. Jarc, katere naj se vse k razpravi povabijo ter v tem smislu izprašajo. S tem hočem dokazati, da je bil testament pod B v smislu § 719. obč. državljanškega zak. preklican, in to je tretji ugovor, kojega dvigam proti temu testamentu.

Sedaj pa pride najlepše in tu se prične kriminalna stran tega nedavnega testamentaričnega lova!

Neža Kukman dobivša »testament« od kanonika Kajdiža, izročila je to listino, ker je bila stara in onemogla, svoji prijateljici N. N., kuharici pri kanoniku Zamejcu, z nalogom, da naj je sežge! Ta kuharica je s tem namenom omenjeno listino prevzela, pa se, ker je prav pobožna in pri tem tudi kuharica kanonika, je ni upala takoj uničiti. Nekaj časa pred smrtno Neža Kukman pa je Zamejčeva kuharica se vendar ojačila, ter je neki večer vrgla listino v »šparherd« meneč, da je še dosti ognja v njem. Tu je listina ostala celo noč, ker pa žrjavica ni bila več živa, je testament samo na robah se nekaj opalil. Ko je Zamejčeva kuharica drugo jutro videla, da testament ni zgorel, rekla si je: holt! to je čudež, Bog sam noče, da bi se »testamente sežgal!« Dala je osmojeni testament na stran, Neži Kukman je pa vse jedno povedala, da je testament v »šparherdu« sežgal. In tako je zatisnila Neža Kukman oči menič, da je Kajdižev testament sežgal se v Zamejče vem štedilniku!

Po smrti Neže Kukman se Zamejčeva kuharica ni upala na dan s »testamentom«. Kake dve ali tri dni je molčala, potem pa je prinesla »testament« kanoniku Kajdižu, mu vse lepo razložila, kako je dobila analog listino sežgati, kako jo je puštila celo noč v štedilniku, kako je Bog s čudežem vmes posegel. Tudi je kanoniku povedala, da je Neža Kukman slepila s tem, da je testament res začgan. Ali gospod kanonik Kajdiž je tudi veroval v božji čudež, je vzel osmojeni testament ter ga junaško in krščansko nesel k sodišču.

Dokaz predstoječemu so priče:

1.) N. N., kuharica pri kanoniku Kajdižu v Ljubljani; 2) N. N., kuharica pri kanoniku Zamejcu v Ljubljani; 3) Katarina Pakar, kuharica v Ljubljani, Dunajska cesta št. 6; 4) Helena Klemenčič, kuharica v Ljubljani, Krojaške ulice št. 5; 5) Berta Grum, Šivilja v Ljubljani, Florjanske ulice št. 11; 6) N. Jarc, hišna posestnica v Ljubljani, Rožne ulice; 7) Terezija Zaveršan, prodajalka v Ljubljani, Pogačarjev trg; 8) Tomaž Kajdiž, kanonik v Ljubljani; 9) Andrej Zamejec, kanonik v Ljubljani.

Predlog, da se vse te priče povabijo k ustni razpravi, in da se ožgani izvirnik testamentu revirira od zapuščinskega sodišča.

Testament neveljaven je tudi po § 721. občnega državljanškega zakonika in to je četrti moj ugovor.

Zahtevam tožbo:

Tožena stolna cerkev sv. Nikolaja v Ljubljani, zastopana po c. kr. finančni prokuraturi v Ljubljani, se obsodi:

a) Da pripozna, da je poslednja volja Neže Kukman z dne 11. maja 1902 neveljavna in pravno brezvplivna, in da je neveljavna in pravno brezvplivna dedinska oglasba, katera se je na podlagi zgorajanje oporoke za toženo k zapuščini po Neži Kukman vložila, in

b) pripustiti, da se na podlagi veljavne oporoke z dne 8. maja 1894 zapuščina po Neži Kukman v razpravo vzame, in tožiteljici Ani Šmalu prisodi. Proti eksekuciji! Cum ex-pensis!

V Ljubljani, 7. aprila 1903.

Ana Smole.

(Konec prih.)

Banovi zagovorniki.

Člani hrvaške deželnorbarske večine, t. j. vladni ali banovi pristaši so imeli v petek v naglici sklicano konferenco, h kateri sta prišla tudi ban Hedervary in minister Csech.

Potreba sestanka se dokazuje s tem, ker se skliče deželni zbor na dan 17. t. m. Toda resolucije, ki so se na shodu sprejete in takoj obelodanile, potrjujejo, da je sestanek potreboval v prvi vrsti ban, da se more na zgoraj izkazati vsaj z eno zaupnico. Sicer je taka naročena zaupnica dokaj klaverna, a potapljači se tudi bilke oprime.

Prvi dve resoluciji sta umevni, saj bi sicer stranka ne bila vladna, ako bi tako ne govorila. Resolucije namreč povsod povdarjajo: »Narodna stranka, ki stoji na temelju med Hrvatko, Slavonijo in Ogrsko sklenjene nagodbe, bo tudi v bodoče najodločnejše odbila vsak poskus, ki bi stremil za omajanje državnopravne veze dežel krone sv. Štefana, naisi se kaj takega poskuša doma ali iz tujine. Narodna stranka bo rabila vsa ustavna sredstva, da ohrani pravice teh kraljestev nedotaknjene, bodisi na narodnem ali na gospodarskem polju in vsled tega popolnoma odobruje tozadnevno delovanje hrvaško-slavanske delegacije in regikolarne deputacije.«

Končno stranka obžaluje v interesu zakonitega (?) razmerja in vezij z ogrskim narodom, da so se dali vsled zavijanja dejstev in brezmerne agitacije celo poslanci izven okvirja državne skupnosti zavesti do korakov, ki bi mogli le kaliti (!) to razmerje ter pričakuje od bana, napram kateremu goji narodna stranka neomajno zaupanje, da bo proti takemu pretvarjanju dejstev, naisi izhajajo po tisku ali drugih virih, znal nastopiti odločno.«

Razin navedenih resolucij je sklenila tudi stranka, izdati v podobnem smislu proklamacije na narod. Toda pri narodu ti banovi evnuhi že davno nimajo nikakega ugleda. Njihove zaupnice naj bi bana oškodovale za tisočero prokletstev, ki se kličejo nanj dan na dan. Ako se ban s tem zadovoljil, je pač preveč skromen in glede udanosti in ljubezni malo razvajen.

O Makedoniji.

Simeon Radev, izdajatelj največjega bolgarskega lista, »Večerna pošta« in član revolucionarne organizacije, je ravnotek prepotoval Italijo, Francosko in Angleško, da obudi interes za Makedonijo. O njegovih razgovorih s francoskimi politiki piše: »Macedonci ne morejo biti zadovoljni z avstro-ruskimi reformnimi načrti, ker nimajo jamstva, da bi se reforme tudi res izvedle. S temi reformami bi bili Macedonci le tedaj zadovoljni, ako bi se določila zanje tudi evropska kontrola. Macedonci žele, da ostane njihova dejstva pri turški državi in ne zahtevajo parlamentarne vlade. Bili bi popolnoma zadovoljni, živeti pod turškimi zakoni, ako bi evropska kontrola jamčila, da se ti zakoni tudi izpolnjujejo. Splošna vstaja Macedoncev se še dosedaj ni izvršila, revolucionarna organizacija je sklenila, vstajo zavleči do meseca julija, da se bo evropska javnost lahko prepričala, kako manjka turški vladi dobra volja in sposobnost, reforme izvesti. Le evropska kontrola nad celokupno civilno upravo v Makedoniji bi mogla zabraniti splošno vstajo. Mi ne zahtevamo ni-

kake spremembe statusa quo glede turške države, želimo ostati pri Turčiji. Naša revolucijska akcija ni naperjena proti Turčiji, temuč proti anarhistični turški upravi. Za zadnje napade v Solunju ni odgovorna notranja revolucionarska organizacija. To so zakrivili revolucionarji, katerim je bilo delovanje organizacije prepočasno.«

Politične vesti.

— Državni zbor se skoraj gotovo odgodil dne 28. t. m., ker češki klub ne bo pripustil rešitev budgetnega provizorija.

— Gledate carinske in trgovinske pogodbe zahtevajo Čehi in nemška ljudska stranka, da se vlada izjaví: 1. Da se član IX., ki govorí o obetanskih državnih železnicah, raztegne tudi na zasebne železnice, katero je podprt v 2. da se tarifi na teh železnicah za desetletne dobe carinske in trgovinske pogodbe ne zvišajo. Vlada se brani izjaviti glede druge točke.

— O avstro-ogrski sladkorni kontingenčni razpravljajo bruseljska komisija že več dni. Komisija bo skoraj gotovo proglašila našo kontingenčijo kot nezdržljivo z bruseljsko konvencijo.

— Ogrski vojni minister je imel razgovor z nekim časnikarskim poročevalcem o brambni predlogi. Rekel je, da je mnenje, kakor da vlada v prebivalstvu kaka antipatija proti armadi, popolnoma napačno. Zahteva, naj bi ogrskim polkom zapovedovali ogrski častniki, je neizvedljiva, ker je premalo ogrskih častnikov.

— Italijanski kralj obiše dne 16. julija francoskega predsednika Loubeta, dne 15. novembra pa angleškega kralja.

— Češko-nemška sprava. Na nekem shodu v Pragi je stavil nemški posl. dr. Eppinger resolucijo, v kateri se izreče potreba sporazumljivja med Čehi in Nemci iz političnih in gospodarskih ozirov. Pomirjenje pa je le mogoče potom administrativne delitve dežele.

— Peštanski komitet je sprejel Kossuthov predlog, s katerim se poslanska zbornica pozivlja v občled vedno rastočim vojnem postulatom, se ozirati tudi na izpolnitve narodnih zahtev. Vlada je pozvala velikega župana vsled tega sklepa na odgovornost, vseučiliščniki pa so mu predili bakiado.

— Bombardiranje Figuiga. Zaradi napada Marokancev na francoski oddelki, se je mesto Figuig bombardiralo z dveh gričev. Nasledki še niso znani.

— Proces proti 24 poljskim gimnazijcem zaradi tajne zveze se je začel v Gnezenu ob velikanski udeležbi. Vsi otoženci trdrovratno molče.

— Ruski car na Dunaju. Poleti obiše car Nikolaj Rim in nazaj grede tudi našega cesarja na Dunaju

— 10 milijonov kron dolga si najme praški mestni zastop pri češki deželni banki za asaniranje Prage.

— Dva nova vseučiliščna rektorja. Rektorjem krakovskega vseučilišča je izvoljen profesor Bobržinski, budimpeštanskega vseučilišča pa prof. Gustav Heinrich.

Dopisi.

— Iz Borovnice Namesto, da bi naši posojilnari lepo molčali in si k srebu vzeli tukajšnje poročilo o fajmistrovi krčmi, katero nameravajo ustaviti in z njim ugonobiti druge krčmarje, so ti ljudje tako drzni, da na ta popolnoma stvarni dopis čez dober teden dni odgovarjajo. Pomilovanje vrden je tukajšnji naš, nam dobro znani Slovenčev poročevalc, kajti kolikrat se s svojo duhovitostjo v javnosti pokaže, kolikrat se osmeši. Tudi Kobjev sv. duh, katerega si je baje od dr. Žlindre izposodil in kateri mu baje navdihuje ta pomilovanje vredna poročila, ne reši ga blamaže. Nismo namevali več o tej zadevi pisati; ker nas pa ravno v »Slovenču« izzivate, treba vas je vendar še malo po vaših srboritih prstih okreati in to prav na kratko.

Prašajte kogar koli v Borovnici, ki ni baš prizadet pri posojilnici, povedal vam bode, da devete, ozir. desete krčme toliko potrebujemo, kakor trejšega očesa v glavi, ali petega kolesa pri vozu. »Slovenčev« dopisun dokazuje, da je bilo kedaj 12 krčem v Borovnici, a tega ne pove kdaj. Če je bilo kedaj res toliko krčem v Borovnici in so se reducirale na osem, je to najboljši dokaz, da jih je bilo preveč, da krčmarji niso mogli izhajati in so bili primorani, taiste opustiti. Da, ljubi »Slovenčev« poročevalc, tukaj se vidi, koliko soli imaš v glavi in kake temeljite dokaze za pomnožitev krčem. Dalje opravičuje tukajšnji duhoviti katoliški »Slovenčev« poročevalc potrebo nove krčme s pomnožitvijo hiš in ljudstva. Hiše pač ne potrebujejo krčem! Kar se pa tiče prikrstka ljudi, je ves prirastek, če ne več, že zdavnaj, največ zaradi preoblike krčem, v Ameriki. Le pomislite, Vi nesobični (?) Kobi, koliko lepih posestev v Borovnici je že šlo zaradi lahkomisljenega popivanja rakom življeti in to največ v krčmi Vašega očeta! Da, krčem nam res manjka! Kar se pa tiče nezadovoljnosti tukajšnjih krčmarjev proti zadnjemu našemu dopisu v »Slov. Narodu«, zadevajoč vašo krčmo, pa vedite, da ima tudi klerikalna lažkratke noge in protest, katerga bodo zaradi nepostavnega sklepa občinskega odbora v zaradi nečuvenih lažljivih razlogov, češ da se v sedanjih krčmah ne dobi postrežbe in prenočišča, s katerimi ste svojo prošnjo podprli, vložili na c. kr. okrajno glavarstvo, bodo dokaz, kako nezadovoljni so z vami in vašim nesramnim postopanjem, ne pa z dopisom »Sl. Naroda.« Pri prvi seji tikajoči se dovolite nowe krčme, naši občinski možje niso bili sklepni. Takoč češ štiri dni sklicali so zaradi te neobhodno potrebne krčme še drugo sejo, katere se je moral slehern odbornik proti kazni vdeležiti. Ker so se pa interesentje krčme in posojilnice glasovanje vzdrali, ostali so v manjšini. Ko so pa videli, da na ta način ne dosežejo svojega namena, glasovali so tudi ti interesentje — post festum — za krčmo in tako na nepostaven način večino glasov dosegli. Zapisnik te seje je torej tudi neveljaven.

— Prizadeti krčmarji.

— stokrat surovejše postopali, kakor so postopali ljubljanski demonstrantje. V Ljubljani ni bil nihče napaden, nihče tehen in se ni nobena šipa razbila — a kaj se je vse zgodilo n. pr. v Celju? V Ljubljani so se Nemci brez skrbni mudili med demonstranti in nobenemu se ni rekla žal beseda, med tem ko je človek v Celju, v Mariboru in v Gradcu še v mirnih časih komaj varen svojega življenja, če na cesti slovenski govori. Nemško časopisje je tolovaške napade na Slovence v Celju vedno opravičevalo, sedaj pa se je jezi, ker so Slovenci enkrat dostopno demonstrirali proti vsemeniški slavnosti na slovenskih tleh. Če gre Slovenec v Celje, je to izzivanje, ki se mora kaznovati s polenom in z nožem, če pa Nemci v Ljubljani nastopajo s plavicami in frankfurtericami, je to njih pravica, ki jo mora Slovenec respektirati. Ko so Nemci v Celju Slovence pobijili, je »Neue Freie Presse« pisala, da so bili Slovenci »gezüchtigt«, v Ljubljani je že hudodelstvo, da se Nemci na njih izzivajo življeti. Nam je popolnoma prav, če Nemci tako nadaljujejo, saj si s tem pridobe med Slovenci tisto naklonjenost, kar jo zaslužijo in se bodo Slovenci vedeli potem ravnati. Iz vsega kar se piše in sliši, je posneti, da imajo Nemci pri svojih pretiravajih poseben namen. Radi bi imeli, da se mestna policija podržavi in da pride tudi policija pod komando gospodov kazinotov. Policia se je uprav nadčloveško trudila, da vzdrži red. Župan Hribar je bil sam povsod, koder se je primerila kaka demonstracija, policijski svetnik gosp. Podgoršek in komisar Robida pa sta ga krepko podpirala. Tudi orožništvo gre v obče priznanje, samo to se nam je čudno zdelo, da nekateri orožniki niso hoteli slovenski razmeti. Napadi nemških listov na policijo se čudno vjemajo z gorovico, ki jo razširja kazinska gospoda. Govoriti se namreč, da je baron Heinrich obiljil kazinski gospodi, da se podržavi mestna policija. Nam se zdi vse to samo — smešno. Mestna policija je še vselej in tudi sedaj pokazala, da zna biti energična, pa tudi taktna. Govoriti o podržljenu ljubljanske policije dokler glasovita celjska, goriška, mariborska, celovska policija ni podržljivena je naravnost otročje.

— Nemške gorovice. Znano je, da so ljubljanski Nemci velike čenče in da čenčajo bolj, kakor vsaka stara klepetulja. Časih znajo pa biti tudi prav hudobni, kakor priča naslednji slučaj. Po izgredih dne 24. m. m. je prišel župan Hribar v kazinsko kavarno, kjer je govoril tudi z divizionarjem fml. vit. Chavanneom. Nemci kolportirajo sedaj vest, da fml. vit. Chavanne ni vstal s stola, ko je dal županu roko in da tudi ni vstal s stola, ko se je župan od njega poslovil. In iz tega sklepajo ter pripovedujejo po celem mestu, da fml. vit. Chavanne župana bagatelizira in mu z žaljivim obnašanjem kaže svoje nasprotje. Da, govoriti se že, da je nastal očiten konflikt med vojaštvom in županom. Prepričani smo sicer, da so te gorovice neutemeljene, da so to prazna govorjenja, kakršne raznašajo nemške čenče celo leto, ali ker je vse mesto tega polno, bi morda ne bilo napačno, če bi gosp. župan sam pojasnil, kako je bilo 24. m. m., ko se je v kazini sešel s fml. vit. Chavanneom.

— Kmetijsko - kemično preskuševališče. Kuratorij tega zavoda je imel danes sejo in je po poročilu g. dr. Tavčarja imenoval asistentom kmetijsko-kemičnega preskuševališča gosp. J. Turka, doslej kemička v grof Larisch-Monichovi tovarni v Petrovicih. S

Ljubljani, kateri svoj predlog je župan natančno obrazložil in utemeljil. Nadalje je železniški svet na predlog župana Hribarja sklenil priporočati železniškemu ministrstvu, da se po dnevu vozečim brzovlakom na progi Dunaj-Trst priklopijo restavracijski vagoni in sprejet županov predlog, naj se dovoli primerno znižanje tarif na korist mlinarski industriji na Kranjskem, da se isti omogoči konkuriranje z ogrskimi mlini v Istri in v Dalmaciji.

Pokvarjeni Frühgeschoppen. Nemški turnarji, ki so prišli večinoma tako zastradani v Ljubljani, so že komaj čakali v nedeljo jutro na pripravljeni »Frühgeschoppen« v kazini. Ko so bili ravno najbolj pri delu in so polnili z raznim «nemškim» frankfurtercami, pa ne z onimi na drogih, svoje lačne želodce, zasliši se nenadoma v Zvezdi vpitje: Živijo Slovenci! Pereat Nemci! Dol s frankfurtercami! Lačne turnarke je to tako prestašilo, da so pustili vsa jedila ter zbežali splašeni za varna zidovja v kazinske prostore.

Nemški turnarji — pretepači. Že včeraj omenjeni pretepač Řiha, ki je prišel med drugimi turnarji iz Celja nalašč izzivat v Ljubljano, bil je pri zadnjih izgredih v Celju radi hujskanja proti Slovencem in radi pretepa obsojen na dva najst dne zapora. In radi takih ljudi moral je biti vsa polica, žandarmerija in vojaštvo na nogah, da se jim ni nič hudega zgodo.

Iz Maribora se nam počela. Da je moral biti pri turnarskih slavnostih v Ljubljani seveda tudi Maribor zastopan, je samo ob sebi umevno. Cela troja treh mož, torej samih pristnih Germanov odrinila jo je torej v soboto s klavernim srcem proti Ljubljani. Imena teh so: Dr. Orozel ml., sin bivšega slovenskega odvetnika v Mariboru, Gajzar, kramar s papirjem in pa sodni uradnik so se smeli udeležiti turarske slavnosti, dočim se slovenske uradnike že denuncira, če obiščejo navadne zabave v »Narodnem domu«.

Občinski odbor na Dvoru izvolil je v svoji seji dne 7. junija t. l. soglasno svojim častnim občanom domačega nadučitelja gosp. Štipro Jelenca.

Okrajni zastop v Slovenski Bistrici. Pri volitvi iz skupine veleposestnikov je zmagala nemška stranka z 21 proti 14 glasom.

Posebni vlak v Postojno dne 14. t. m. Vožni listki za ta vlak se morejo dobiti od če trka zjutraj do sobote včeraja v Šentjanovi trafi, to tudi tisti, ki do sedaj niso prijavili svoje udeležbe. Ljubljanske izletnike prosimo, da se preskrbe z listki gotovo do sobote včeraj, ker se bodo na kolodvoru predajali pred odhodom vlaka listki samo izven ljubljanskim udeleženikom. Društveni odbor naznanja, da ni dobil vlaka v lastno režijo; ker pa ima velike stroške s prireditvijo, je primoran povisiti vožnino za tretji razred za 20 h. Drugi razred stane tedaj 5 K in tretji pa 3 K 20 h. One izletnike, ki bi hoteli vstopiti na kateri postaji med Ljubljano in Postojno, opozarjam, da se morajo preskrbeti z enakimi listki kakor oni, ki v Ljubljani vstopijo ali pa z navadnimi voznimi listki.

Razstava ženskih ročnih del. Ta razstava, za katero vladala zlasti med ženskim svetom največje zanimanje, se otvorila dne 20. t. m. in bo trajala 14 dni. V petkovih sejih je odbor sklenil, da odpade jury. Razstava bo tako mnogovrstna, celo japonska dela so se zanj dobila, tako da bo res nekaj znamenitega in vredna največje pozornosti.

Hotel „Union“ — ne bo zidan. Ker se je gospoda stavne družbe »Union« ustrašila prevelike konkurenčne po dozdanih hotelih in uvidela, da ne bi hotel više se obrestoval kot s 3%, je baje namernano zgradbo hotela »Union« opustila. Načrtov je škoda, še bolj škoda pa tisočakov, ki jih je njih naprava požrla.

Slovensko trgovsko društvo „Merkur“ je priredilo v nedeljo, dne 7. t. m. popoldanski izlet v Skofjo Loko, katerega se je vključil slabemu vremenu udeležilo 45 društvenikov. Po dohodu so se po-

dali društveniki najprvo v tovarno za volneno izdelke g. Krennerja, kjer so si ogledali stroje in druge naprave v tovarni. Vsa zahvala gre g. Krennerju, ki je dovolil stroje v tir izpustiti, da nam je bilo mogoče delovanje posameznih strojev natančno ogledati, kajti tem nam je bila podana slika izdelovanja suknja in drugih volnenih izdelkov. Iskreno se tudi zahvaljujemo g. ravnatelju in strojevodji te tovarne za njih trud in prijaznost pri razkazovanju tovarne in strojev. Izletniki so sledili razkazovanju posameznih strojev z velikim zanimanjem. Po ogledu tovarne bil je skupni sestanek izletnikov v gostilni pri Guzelju, kjer je naš pevski zbor proizvajal pod vodstvom društvenega pevovodje gosp. Sachsa več krasnih komadov; posebno je ugajalo proizvajanje kvartetov, ki so želi obilo hvale. Tako je v veseli družbi prerano pošel čas bivanja v prijazni Škofovi Loko. Pozabiti še ne smemo, da je naš sestanek počastilo s svojo navzočnostjo mnogo tamoznjega občinstva, posebno iz trgovskih krogov.

Narodno slavlje v Ajdovščini-Šturu. Vaselični odsek istega sklenil je v svoji zadnji seji dne 6. t. m. odspolati ves čisti preostanek narodnega slavlja v Ajdovščini-Šturu za osirotele hrvatske rodbine.

Požarna brama Ješenjška priredi v parku gospoda Karola Višnjarja dne 14. junija 1903 ob 3 uri populudne tombolo. Pred in med tombolo udarajo tamuraši delavskega društva. Ker je čisti dobiček namenjen v nabavo in popravo gasilnega orodja, se dobitki in preplačila hvaležno sprejemajo. Po tomboli prosta zabava.

Nevihta in strela. V soboto večer 6. t. m. okoli 9. ure nastala je nad Vrhom in Rovtami nevihta s ploho. Pri tej prilikai je treščilo v hlev posestnik Franeceta Lekana na Praprotnem brdu št. 9 in vžgal. Živino so rešili; zgorelo pa je drugo vse in tudi dva kmetijska stroja. Na kraj požara je prihital požarna brama iz Rovt in pod poveljstvom župana in načelnika Franc Kogovška pogasila ogenj, da se ni razšíril. Gospodar je bil zavarovan za manjšo svoto, škode je pa okoli 2500 K.

Učiteljske vesti na Štajerskem. Nadučitelj v Kopravniku Ožbalt Pustišek je premeščen na ekspozitivo v Ostrvico pri Št. Juriju ob Tabru, učitelj V. Gatti pa iz Hrastnika k Sv. Juriju ob Pesnici. V stalni pokoj je šla učiteljica v Rogatcu Franja Wenzowsky.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku opozarja na tiskovno pomoto, ki se nahaja v slovenskem delu dvojezičnega plakata z voznim redom in sicer v oddelku, ki se tiče vlaka številka 1719 na progi Ljubljana-Trbiž. (Odih z Trbiža ob 7. uri 49 min. zvečer, prihod v Ljubljano ob 10. uri 43 min. zvečer.) Opozarja se, da bo vozil ta vlak od 1. julija (ne od 1. junija, kakor je tiskano na tem voznom redu) do 15. septembra t. l. vsake nedelje in vsak praznik.

Zopet demonstracija v „Zvezdi“. Včeraj zvečer je prišel pred kazino neki Mihail Vojska, ki je bil že v blaznici na Studencu, se vse del na klop, razbijal s palico po klopi in zabavljal ljudem, ki so šli mimo. Policijski stražnik ga je hotel odstraniti, pa ni hotel iti, nakar ga je vprašal za ime, ker ga ni osebno poznal, a Vojska mu ni hotel povedati imena in tudi ni hotel iti s stražnikom na magistrat. Ko je nato prišel še eden stražnik, je Vojska sicer šel z njima, pa je stražnika suval. Kmalu je bilo vse polno ljudstva okoli stražnikov in so ljudje upili, žvižgali in zahtevali, da se aretovanca izpusti. Vojska je dobil poguma in je sunil z nogo enega stražnika tako v nogo, da ga je moral izpustiti, drugega stražnika pa je udaril s pestjo po obrazu, da ga je tudi izpustil, nakar je ušel. Ljudstvo je še tudi potem zabavljalo na stražnika, ko je Vojska bil že ušel. Morda bi Ljubljjančanje radi imeli državno policijo, ker tako postopajo proti mestni policiji?

Izpred porotnega sodišča. Na zatožni klopi je sedel 52 let stari France Lajovic, vžitkar na Reki. Obdožen je bil, da je dne 8. maja travna 1898 svoj hlev načel in s tem namenom začgal, da je prejel od banke »Slavije« izplačano zavarovalnilo v znesku 849 K 44 v. Pri Lajovcu je bil to že četrti slučaj požara, vselej je dobil zavarovalnilo izplačano, torej ni čudo, da je nastalo ljudsko mnenje, da je Lajovec vselej sam začgal, kar potrjuje sledče okoliščina. Ravno isti večer je gorel Dolarjev pôd, ki je oddaljen približno 140 korakov od Lajovčevega hleva, veter je pihal na nasprotno stran in vendar se ni vnele bližje stojede Erminjevo poslopje; pri Lajovčem hlevu pa je ogenj bušknil iz notranje

sredine navzgor proti strehi na zadrženje navzočih. Najbolj obtežilna priča za obdoženca je bil njegov sin in posestnik Franc Lajovec ml. Ta je izpovedal med drugim tudi to, da ga je oče sam nagovarjal, da naj svoje gospodarsko poslopje dobro zavaruje in naj je potem začne; priponil je še, da se on ne upa tega storiti, mu bode pa obdoženec sam začgal. Ker je v tem kraju precej lahkovornih ljudi, so se Lajovec bali, ker se je dirila gorica, da ume Lajovec čarati. V to svrhu si je izvolil za svoje namene 79 let starega samskega, a zelo premožnega posestnika Janeza Primožiča iz Prevoj in njegovo itak že piletno deklo Marijo Zarnik. Tema dvema je pravil, da je bolezen človeku narejena in da on ume poddelati. Tako je Primožič pomagal pri prečišči in pri njegovih domičljenih bolezni, pokadil mu je dotišči bolni del telesa ter mu tako bolezen odopravil in kakov priča v obče veselost poslušajočega občinstva pripoveduje, da mu je to vselej pomagalo; tudi starca dekla je izpovedala, da ji je Lajovec na ta način vselej pomagal. To lahkovost je pa Primožič kaj drago plačal, dajal mu je večje in manjše donarne zneske, enkrat celo 200 kron in 2 prečišča vrh temu mu je pa še neki stari dolg po 400 K odprtih. Lajovec je bil pa tudi obdožen, da je dne 26. svetega 1891. v svojem stanovanju vzel iz listnice posestniku Jožefu Selanu iz Gore skupilo za moč v znesku 112 kron 80 v. Porotniki niso zamogli priti do prepričanja, da je Lajovec teh mu podtikanih zločinov krv, zatorej so vsa vprašanja zanikal, na kar je bil Franc Lajovec oproščen. — Janez Gašperin, po domače Medvedov iz Stare Fužine, tovarniški delavec v Senožetih, je v nedeljo 26. mal. travna 1903 okoli polnoči vrgel Franecetu Pogačarju tovarniškemu delavcu kamnen v desno oko in ga težko telesno poškodoval, to pa baje zato, ker je razgrajajoče fante s tem razdražil, da jim je rekel »otroci spati«. Izvedena sta izjavila, da se je moralo Pogačarju poškodovano oko odstraniti, ker bi bil sicer še na levega oslepel. Gašperin se zagovarja, da ni imel sovražnega namena Pogačarja poškodovati. Temu mnenju pridružili so se tudi porotniki ter so vprašanje glede težke telesne poškodbe zanikal pač pa vprašanje glede krije prestopka zoper telesno varnost eno-glasno pritrdiri. Sodišče je Gašparina na 48 ur strogega zapora odsodilo.

Prihodnji javni vinski pokušnji v deželni kleti v Ljubljani bodeta, kakor že sporočeno, danes in v sredo od 7.—1/2/10. ure zvečer.

Dva silovita berača. Včeraj popoludne prišla sta v Sterkovo prodajalnico v Sv. Florijana ulicih berač postopač Franc Podkrajšek in brezposelni trgovski pomočnik Gustav Laabs. Ker jima je trgovec Peter Sterk hotel dati le par vinarjev, sta zavajljala in ga zmerjala in končno sta vzdignila palici, da bi ga udarila. Ko je Sterk postal po policijskega stražnika sta se odstranila, a stražnik ju je zasledoval in na Sv. Jakoba trgu prijel in odvedel v zapor.

Fijakar in postrešek. Včeraj zvečer sprla sta se v kavarni pri igri fijakar A. M. in postrešek M. St. Igrala sta »marjaš« in prišla pri igri navskriž. Fijakar je hotel postreška udariti, pa je zadel v ogledalo in je ubil. Potem sta se spoprijela, se valjala po tleh in drug druga pretepavala. Kavarnar je poklical redarja, da je naredil mir.

Na črešnje so šli včeraj popoludne na Grad Štirje paglavci. Ker so črešnje niso bile zrele, so si čas preganjali z igro, pri tem pa so se sprli in stepli in je bil 13letni Ivan Hudeček tako tepen, da mu je iz nosa in ust tekla kri.

S ceste. Na vogalu Vožarske poti in Sv. Florijana ulic je včeraj popoludne hlaped Franc Gorenc, stanovan na Dunajski cesti št. 20, vsled neprevidne vožnje prevrnil peric Marija Marnovič iz Rudnika ročni voziček in ga zdrobil.

Povozil je včeraj popoludne na Kongresnem trgu 14letni Anton Kebelj, posestnik sin v Mostah št. 26, 10letno deklico Marijo Urbincovo iz Bizovika št. 65. Šlo je kolo čez desno roko, a je bila le lahko poškodovana in je mogla iti z materto domov.

Konj splašil. Včeraj popoludne se je na Dolenjski cesti posestnici Marija Varoga iz Tomišlja ustrelil konj voj. godbe in je zavil pred električni voz, ki je ravno prihajal. Voznik je električni voz še pravčasno ustavil in tako preprečil ne-srečo.

Redarja s kamenjem napadli so danes ponosni na Martonovi cesti neki fantje iz Sneberjev, ki so spremili enega fanta, kateri se je odpeljal v Ameriko, na južni kolodvor. Fantje so domov grede po mestu vriskali in jih je redar opominjal.

Mogo zlomil. Včeraj zvečer je 4 leta stari deček Julij Golob, stanovan v Hrenovih ulicah št. 14 v sobi, ko je skakal čez vrvice, padel in si zlomil desno nogo nad koleno. Prepeljali so ga z izvoščkom v bolnico.

Strop udri se je na zidarskega pomočnika Franca Kopača iz Dola, obč. D. M. Polje, ko je delal v hiši št. 2 v Gradiču. Poškodovan je na glavi in na hrbtni.

Pod vozom. Dne 6. t. m. se je v Bistrici, občina Št. Rupert, prevrnil s steljo naložen voz na posestnikovo hčer Josipino Majcenovo. Bila je tako poškodovana, da so jo morali pripeljati v bolnico.

V Ameriko. Včeraj ponoči se je odpeljal z južnega kolodvora 24 oseb v Ameriko, danes ponoči pa 132 oseb.

Iz Amerike se je pripeljalo včorski zjutri, 36 oseb v Ljubljano. Otdot so se odpeljali v svoje rojstne kraje.

Na včerajšnji mesečni semeni dne 8. t. m. bilo je na sejm prigmani 764 konj in volov, 156 krav in 69 telet, skupaj 989 glav. Kupčija pri govejni živini je bila srednja, pri konjih živaha, ker je prišlo nekaj Lahov kupovat.

Majdeno. Našel je nekdo mal damski portmone z manjšim zneskom. Kdor ga je izgubil, dobi ga v našem upravnihu nazaj.

Najnowejše novice. Strela je ubila na pašniku blizu Feldkircha 13 govedi kmeta Koglerja. — Sleparije z vožnimi listki. Sprevodenika K. Strohmeyerja in portirja Kirschnerja so zaprli, ker sta prodajala napache vožne listke za vožnjo Dunaj-Trst. — Anarhisti so hoteli z dinamitem razstrelični nuski samostan v Gartzu pri Aussigu. Napad se ni posrečil, vendar so vse šipe zdrobljene. — Dva parnika sta skupaj trčila pri otoku Mainu. Parnik »Insulaire« je preboldel parnik »Liban«, ki se je potopil. Potniki so se rešili. — Vlak je zadel ob voz na progi Trst-Poreč. Voznik je ubit, tri osebe so težko ranjene. — Samomor zaljublencev. Konceptni praktikant praskega namestnika Jaroslav Burian in njegova ljubica, konzervativka Zdenka Kuchynska, sta se ustrelila. — Tatje so ustrelili orožnika Pokornija pri Benešavi, ko jih je zasledoval. — Kolodvor je zgorel v Rybinsku na progi Moskva-Rybinsk. — Oblak se je utrgal v južni Karolini ter je odneslo celo vas. Mnogo oseb je utonilo. — Zastrupila je svojega moža in ženo ljubimca v Dedovu na Českem gostilničarka Hruš. Morilko in njene ljubimce, onotnega župana, so zaprli. — Poplav v Mississipi. Vsled poplav je 25.000 oseb brez strehe. — Ker ni hotela zganja piti je umoril v Gödingu pri Brnu delavec Šišnak svojo ženo. — Z dinamitno patrono se je usmrtil v Pragi rudar Vačeknik. Patrono je vzel v usta ter je truplo na kose raztrgala. — 120.000 mark je poneveril asistent banke v Breslavi ter zbežal. — Na banketu je zadel kap bivšega rumunskega finančnega ministra Polladeja, ko je govoril napitnico. — Izgredi proti židom. V Berešku pri Brodu je 2000 kmetov grozilo židom. Židje so zbežali na avstrijska tla, a guverner je brzojavil po vojake.

Fijakar in postrešek. Včeraj zvečer sprla sta se v kavarni pri igri fijakar A. M. in postrešek M. St. Igrala sta »marjaš« in prišla pri igri navskriž. Fijakar je hotel postreška udariti, pa je zadel v ogledalo in je ubil. Potem sta se spoprijela, se valjala po tleh in drug druga pretepavala. Kavarnar je poklical redarja, da je naredil mir.

Na črešnje so šli včeraj popoludne na Grad Štirje paglavci. Ker so črešnje niso bile zrele, so si čas preganjali z igro, pri tem pa se sprli in stepli in je bil 13letni Ivan Hudeček tako tepen, da mu je iz nosa in ust tekla kri.

S ceste. Na vogalu Vožarske poti in Sv. Florijana ulic je včeraj popoludne hlaped Franc Gorenc, stanovan na Dunajski cesti

Dunaj 9. junija. Vsenemški posl. Malik je pozval vodjo graških obrtnikov Einspinnerja na dvoboje.

Dunaj 9. junija. Za žrtve Khuenenovega sistema so Hrvatje v Čikagu brzjavno poslali posl. Biankiniju 5000 K.

Budimpešta 9. junija. Domobranci minister Fejervary je bil včeraj v posebni avdijenci pri cesarju. V vladnih krogih se trdi, da pride do odločitve še predno pojde cesar v Ischl, torej pred 1. julijem.

Borzna poročila.

Ljubljanska

"Kreditna banka" v Ljubljani. Uradni kurzi dunaj. borze 9. junija 1903.

Naložbeni papirji.

	Dinar	Blago
42% majeva renta	100.35	100.55
42% srebrna renta	100.15	100.35
4% avstr. kronska renta	100.75	100.95
4% " zlata	120.85	121.05
4% ogrska kronska "	99.40	99.60
4% " zlata	120.70	120.90
4% posojilo dežele Kranjske	99.75	—
41/2% posojilo mesta Spiljetja	100—	—
41/2% " Zadra	100—	—
41/2% bos.-hero. žel. pos. 1902	101.90	—
4% " češka dež. banka k. o.	99.60	99.90
41/2% " ž. o.	99.80	100.10
41/2% " zast. pis. gal. d. hip. b.	100.85	101.85
41/2% " pešt. kom. k. o. z	107—	108—
41/2% " zast. pis. Innerst. hr.	101—	102—
41/2% " ogr. centr. deželne hranilnice	100.50	101.50
41/2% " zast. pis. ogr. hip. b.	100—	100.70
41/2% " obl. ogr. lokalne žel. leznice d. dr.	100—	101—
41/2% " češke ind. banke	100—	101—
41/2% prior. Trst-Poreč žel.	98.50	99.50
41/2% " dolenskih žel. leznic	99.50	99.75
41/2% " juž. žel. kup. 1/1/	309.50	310.50
41/2% " av. pos. za žel. p. o.	101—	102—
Srečke	170—	176—
" " 1860/	183—	185—
" " 1864	245—	250—
tizske	185.75	187.75
zemlj. kred. Iomisije	276—	280—
" II. ogrske hip. banke	270—	273.50
" srbske & frs. 100— turške	257—	262—
Basilika srečke	189—	19.90
Kreditne	436—	442.50
Inomoške	84.25	88.25
Krakovske	74—	78—
Ljubljanske	69—	73—
Astr. rud. križa	54.50	55.50
Ogr. Rudolfove	26.75	27.75
Salobrške	68—	71.50
Dunajske kom.	76—	78—
Deinice	443—	448—
Južne žel. leznice	77.25	78.25
Državne železnice	675.75	676.75
Astro-ogrsk. bančne del.	1631—	1641—
Astr. kreditne banke	660.25	661.25
Ogrske	728—	729—
Zivnostenske	261.50	262.50
Premogokov v Mostu (Brux)	654—	660—
Alpinske montan	376.50	377.50
Praske želez. ind. dr.	1628—	1638—
Rima-Murini	455—	466—
Trovbeljske prem. družbe	385—	390—
Astr. orožne tovr. družbe	349—	351—
Češke sladkorne družbe	152—	155—
Valute	11.31	11.35
C. kr. cekin	19.07	19.09
20 franki	23.44	23.52
20 marke	23.94	24—
Sovereigns	117.22	117.42
Marke	95.20	95.35
Laški bankovci	253—	254—

Žitne cene v Budimpešti.

dne 9. junija 1903.

Termin.

Pšenica za oktober	za 50 kg	K	7.00
Rž oktober	50 "		8.45
Koruz " julij	50 "		6.30
Oves " maj 1904	50 "		5.25
Oves " oktober	50 "		5.45

Efektiv.

Nespremenjeno.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 4. junija: Jera Omaha, kuharica, 78 let, Pred Prulami št. 23, Paralysie cordis. — Josip Princ, delavec, 59 let, Radeckega cesta št. 11, jetika. — Nada Sič, učiteljica hči, 1 let, Bleiweisova cesta št. 13, jetika.

Dne 5. junija: Antonija Žužek, zasebnica, 81, let, Florjanske ulice št. 8, Apoplexia cerebri.

V deželni bolnicici:

Dne 6. junija: Anton Kunaver, gostač, 64 let, jetika. — Jurij Skibar, kajžar, 64 let, jetika.

Meteorologično poročilo.

Vrhina nad morjem 3062. Srednji zračni tlak 736.0 mm.

Čas	Stanje barometra	Temperatura	Vetrovi	Nebo
8. 9. zv.	736.0	123	sl. svzv.	oblačno
9. 7. zj.	736.1	127	brezvzv.	oblačno pol. oblač.
z 2. pop.	734.9	20.5	sl. jug	

Srednja včerajšnja temperatura 12.3°, normale: 16.9°. Mokrina v 24 urah: 0.1 mm.

Kamnolom ploščic za kritje streh oddal se bode v najem.

Pogoji izvedo se pri lastniku Stefanu Rezman-u na Jezerškem (Seeland). (1554-1)

Angeljnovi milo Marzeljsko (belo) milo.

z znakom

(972-19)

S

sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila

Pavel Seemann

Ljubljana.

Najboljše spanje z blaženim čutom v želodcu podeli zvečer požirek Klauer-jevega „Triglava“.

Edino prsten pri (11-129)

Edmund Kavčič-u

v Ljubljani, Prešernove ulice

v steklenicah po K 4—, 2·20 in 1·20.

Takošen gotov zasluzek z nadaljnimi visokimi provizijami dobijo

gospodje vsakega stanu ki so izvezbani v osebnem občevanju, izkušeni in marljivi tudi

kot postranski zasluzek.

Ponudbe pod „N-benverdiest V. 552“ na Haasenstein & Vogler, A.-G. Leipzig Grimmaische Straj naj se pošljajo v nemškem ozir. francoskem jeziku. (1502-2)

Išče se lokal

s kuhinjo za takoj, ali v kratkem času v Ljubljani oziroma Sv. Petra predmetju, blizu kolodvora ali vojašnic.

(1452-5)

Ponudbe sprejema iz prijaznosti

upravnosti »Slov. Naroda«.

(1339-10)

Ne iznašel je vino sladko,
Cvet pa le brinovec kuha samo.
Vince ga upijani, kdor se mu vda,
a brinovec ozdravi, če mačka ima.

Zdravilišče za nervozne, bolne vsled alkohola in okrepanja potrebne.

(1500-3) Abstinenci sanatorij „TANNHOF“ v Gratweinu Štajersko.

Penzinska cena uključno s stroški za zdravljenje od 5 gld. višje. Mična, mirna lega. Pojasnila daje zastonj in franko ravnateljstvo.

Žalostne posledice, ki jih provzroča zanemajenje kože, so: nečedna polt, grapava, razpokana koža, prezgodaj ostarelo obliče in množica kazetnih kožnih nesnag. Vsega tega se lahko obvaruje, ako se rabí skošeno Doeringovo milo s sovo kot stalno toaletno milo. Po neprekosljivi kakovosti in nenavadnem učinku služi kar najboljše starim in mladim pri gojivti lepote, čeprav stane komad le 60 vin.

Glavni zalogi v Ljubljani: Anton Krisper in Yaso Petričé. Generalna zalog: A. Motsch & Co., Dunaj, X. (765)

Izvolite ogledati mojo novo urejeno sukneno zalogo v kateri se nahaja blizu 1000 raznovrstnih vzorcev

zadnje novosti od gld. 1.50 do 6.

R. MIKLAUC

črni in modni kamgar

ševoj iz Škofje Loke

trpežni lovski loden

strogono nizke cene

največja zaloga

strogono nizke cene

Vzorce pošiljam na zahtevanje brezplačno

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*

*